Ч. 87 (11.055). Львів середа 20. квітня 1927. Pocztowa opłata zapłacona ryczałtem. Рік XLV.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОЛУДНЕМ

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. Конто почт. щадн. 143.322. Адреса для телеграм: „Діло", Львів. Гол. Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно: в краю 4·50 зол. За границею: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. — Зміна адреси 1 зол.

В справі оголошень звертатися до адміністрації.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Жидівська кольонізація в УСРР.

Львів, 19. квітня 1927.

II.

„Треба і надалі продовжувати нашу роботу в справі обєднання трудящих ріжних національностей" — сказав Чубар і тим самим заакцентував те, що радянська чи пак комуністична влада буде творити на Україні далі окремі національно-територіяльні одиниці, чи „республики", округи та райони. Очевидно, що нема на рільничій Україні таких відокремлених територій, які заселювалиб суцільною масою виключно самі греки, німці, поляки чи молдовани. Переважно живуть вони всуміш з українцями і само життя так їх обєднувало з українською більшістю, що вони вже затратили у великій мірі признаки своєї національної відрубности, вони мусіли приноровлюватися до окружаючої їх більшости. Якщо деякі з них ще встоялися перед цілковитою асиміляцією, то допомогла їм у тому передовсім відмінна релігія. Психікою та побутом вони стали українцями, а богато з них приняло навіть українську мову за свою. Отже те „обєднання" відбувалось само собою, натурально. Здавалось би, що непотрібно булоб творити тепер окремих територіяльних одиниць та республик для них, а то тим більше, що переважно творять їх комуністи штучно. Але творять у тій вірі, що це причиниться до тим сильнішого „обєднання трудящих ріжних національностей". А воно осягає якраз зовсім протилежну ціль! Ось у недавно утвореній автономній молдавській республиці відсотково молдаван значно менше від українців, а ці останні становлять там релятивну більшість. Те саме є у мархлевському польському районі на Волині, те саме і в новоутвореному, жидівському, т. зв. сейде-минухівському районі на Херсонщині. Самозрозуміло, що українське населення сходить у таких районах на задній плян та мусить підпорядковувати себе і свої інтереси меншостевій „більшости". Щож до жидівського району, то жидівська „більшість" зявилася в ньому саме наслідком теперішньої кольонізації, отже зовсім штучно. Здається, що ніодин нарід у світі не в силі себе до тої міри ярко протиставити окружаючій більшости як жиди. А тому не дивно, що штучне творення жидівських районів чи округів серед рільничого українського населення стрінулося з яскраво негативним відношенням.

Знаціоналізувавши торговлю, розбивши дрібний, домашний промисл, що давали екзистенцію переважаючій масі жидівського населення міст і довівши таким чином те населення до цілковитої руїни та крайної нужди по містах, комуністи мусіли найти для нього бодай ілюзоричні перспективи рятунку. І найшли їх у кольонізації. Це було для них тим лекше, що кольонізацію взялися фінансувати закордонні, переважно американсько-жидівські комітети, які потворилися там для рятунку загроженої комекспериментами по містах і містечках України та Білорусі екзистенції спролетаризованого до найдальших меж жидівського населення. Чужий капітал, вложений в загосподарювання широких і вільних просторів українського чорнозему, був і є для комуністів дуже побажаний. Український безземельний селянин, не маючи ніякої допомоги ні від держави ні від посторонніх закордонних чинників не міг все одно тієї вільної землі обробити та обсіяти, бо не мав чим. Ось і пішли більшовики на експеримент з жидівською кольонізацією. Вони пішли навіть на утворення окремої жидівської республики у тих кольоністів, але покищо тільки теоритично.

„Ті товариші, — казав про те Чубар — що були на IX-ому зїзді рад, памятають, що на одно з запитань, чи можна буде утворити еврейську республику, я дав відповідь, що з принципового боку це можливо. Цю мою відповідь широко використав дехто і тут у нас і закордоном. Для цього пустили чутки, що всі вільні землі на Україні радянська влада передає жидам, а українців переселює до Сибіру. Це брехня! Ще до війни українське селянство виїздило до Сибіру, до Канади, на Далекий Схід і інш., бо в деяких районах України було тоді дуже густе населення, а тоді здається, жидам землі не давали."

Отже принципово утворення жидівської республики можливе, але практично ні. Це виходилоб з наведених слів Чубаря висказаних у поважному поденервуванні. Щож до обставини, що мовляв, і перед війною українські селяни з перенаселених околиць їхали за землею на Сибір, до Канади та на Далекий Схід, то це правда. Але правда й те, що їхали туди не тому, що туди було їм найкраще їхати, а тому, що на Україні землі для них не було, бо теперішні вільні землі були тоді в еликими поміщицькими лятифундіями. Колиж тепер ті землі стали вільними, то належалоб їх віддати передовсім у руки українських селян. Самже Чубар каже, що на Поділлі та Волині випадає на квадратовий кільомертер аж 116 до 120 душ населення. Чомуж з тих перенаселених територій не спровадити всіх мало і безземельних селян на вільні землі? Поселюютьже на них жидів і австрійських німців і аж з Канади спроваджують баптистів. А поселюють тому, що жиди дістають зпоза кордонів, а німці та баптисти привозять зі собою потрібний на кольонізацію капітал.

Та всеж цікаво, як тепер представляються підсумки кольонізації вільних українських земель. Про те теж говорив у свому експозе Чубар, бажаючи цифровими даними ослабити невдоволення з приводу жидівської кольонізації. Отже до тепер переселено на вільні землі 41 тисячу дворів, а в тім 3.339 жидівських. На 1,700.000 гектарів, призначених під кольонізацію передано жидам уже 125 тисяч, а в тім 100 тисяч гектарів „корисної землі — каже Чубар — і 25 тисяч сипучих пісків для того, щоби закладати виноградники, щоб жиди використали допомогу, що її трудове жидівство дістає зза кордону від ріжних організацій".

В тойже час виїхало на Сибір 2600 українських дворів, а в тому році має їх ще виїхати 13.500. Ті цифри говорять самі про себе. Вистане їх поставити побіч себе а до того повести порівнання між числом усього жидівського населення на Україні і самим лише українським безземельним сільським пролетаріятом, що тепер наймитує та чекає землі як спасення. Бож треба знати, що на Сибір і Далекий Схід можуть їхати за землею тільки такі селяне, що тут її мають за мало, але які всеж мають інвентар, живий та мертвий і значний запас готівки. Ті, що нічого не мають не можуть навіть на Сибір їхати. І вони наймитують навіть у жидівських кольоністів та незаможничають на хвалу комвлади. Бо й якже? Якщо не сталоб по українських селах незаможників і взагалі безземельних пролетарів, то на кім опиралась би радвлада? Інша річ з жидами! Зруйнувавши їх матеріяльні підстави по містах, комуністи беруться їх рятувати тепер кольонізацією за чужі капітали, які вони у себе так дощентно знищили. Найгірше виходять на тому наші селяни, а в майбутности ще гірше можуть вийти жиди.

При тому не можна поминути ще одної важної обставини в тій справі. Якимиж рільниками показують себе жиди? Ми знаємо з історії про одного російського „самодержавного імператора", який теж кольонізував жидами вільні землі, про що напевно знає і Чубар, але з того нічого не вийшло. Жиди показали себе нездатними до управи ріллі. Це й зрозуміле, бож жиди в своїй перевазі взагалі нездатні до важкої фізичної праці. Так зложилися для них історичні обставини. І теперішні жидівські кольоністи під ніяким оглядом не стоять на висоті свого завдання і не дуже переймаються „землеробством". Про те делікатно натякає теж сам Чубар.

„Землю надається тому — каже він — хто її обробляє, а хто здає її в аренду (!), а сам живе в місті та торгує, або щось інше робить, від тих землю доведеться відібрати, незалежно від того, до якої національности вони належать. І тому я хочу підкреслити твердо, щоб селянство не піддавалося на цю брехню, що жидам дають землю тому, що жидівство у нас має дуже велику силу".

Ось чому жидівська республика можлива покищо тільки в теорії, а не в практиці, дарма, що якби така повстала, то стягнулаб до СРСР величезну масу жидівського капіталу, якого так дуже потрібують комуністи.

Те, що вони досі зробили для жидів на Україні під покришкою „найсправедливішої" нібито національної політики є медвежою прислугою для жидів. Очевидно, що відповідальність за її наслідки спаде виключно на них. Замість „обєднування" національностей, вони в даному випадку ширять серед українського населення страшну расову ворожнечу! Ось і єдині наслідки іхньої експериментальної політики.

В. М.

Памятайте, що всякі збірки на нагробник на могилі І. Франка треба посилати до Центробанку (Львів, Ринок ч. 10. І. пов.) на щадничу книжечку ч. 7910.

За океаном.

Проти еп. Богачевського.

З американської „Свободи" довідуємося, що боротьба між американсько-українським громадянством і еп. Богачевським та гуртком його прихильників продовжується. Після того, як еп. Богачевський „викляв" з церкви організаторів церковного зїзду в Філядельфії, прийшла черга й на тих священиків, що важилися виступити прилюдно проти його особи і його „політики", зажадавши в Римі його відкликання. Першою жертвою терору епископа впав відомий громадянин і священик, о. мітрат д-р Иосиф Жук, що є тепер гр.-кат. парохом в Карнегі Па, якого еп. Богачевський суспендував. Що з того вийде, не знати, бо громада Карнегі поставилася мужно за своїм парохом, а до того внесла справу до суду, щоби привернути церкві в Карнегі назад права, застережені нам в унії з Римом, себто щоби церкву і церковне майно привернено назад на виключну власність громади вірних. Невже нема нікого, що міг би спинити цю боротьбу, що погамував би епископа Богачевського?

Майже одночасно з тим суспендуванням о. д-ра Жука появився комунікат „виклятого" церковного комітету для оборони української гр.-кат. церкви в Злучених Державах, що подає звідомлення з засідання комітету в дні 16. м. м. З того комунікату довідуємося, що акція проти еп. Богачевського охопила сливе всі гр.-кат. парохії. Чимало церков розпочало вже судові кроки, щоб перебрати церковне майно на виключну власність громади, або щоб виповісти місце трестіса епископові Богачевському. В деяких парохіях процес уже скінчився — всюди перемогою парохіян. Комітет заповідає, що він не спічне, поки не буде відкликаний еп. Богачевський, якого, як подається в комунікаті, українська еміграція не признає і переходить над його розпорядками до дневного порядку. Бо епископа Богачевського — читаємо в комунікаті — „ми всі оскаржуємо, що нехтує наш обряд, що помітує демократичними установами, що виступає проти наших американських та українських ідеалів, що своєю безсердечністю, зарозумілістю і браком християнської любови відіпхнув від себе увесь наш свідомий і чесний загал". Кінчиться комунікат тим, що українська еміграція визов еп. Богачевського приймає, а всіх так чи інакше покараних ним священиків підтримає.

З Українського Народнього Союзу.

Найбільша українська допомогова організація в Америці: Український Народній Союз, приступає до будови сиротинця для своїх членів, на що збирає жертви по своїх численних відділах і між поодинокими членами. Досі зібрано на будову сиротинця 25.000 долярів. У. Н. Союз має тепер (з кінцем лютого) 31.411 членів, у тому числі 19.519 старших і 11.892 дітей. Власне майно Союзу виносить приблизно 1.750.000 долярів.

ЗАМІТКИ І ВІДГУКИ.

Довкола Українського Церковного Зізду і майбутности православної церкви під Польщею.

Заповіджене на 5 і 6. червня ц. р. скликання Українського Церковного Зізду відбилося вже широким відгомоном в пресі. Особливо цікавляться здвигами в православній церкві в атрикцюї теперішній уряд і його головну консервативні органи: виленське „Слово" і краківський „Час".

Рахуючись з національними рухами в православній церкві, виленський орган застановляється над можливістю поділу православної церкви на три національні церкви: українську, білоруську і руську (московську). Очевидно, православна церква має значіння для виленських консерватистів тільки як елемент державного порядку", як передаточний пункт польсько-державних впливів у трьохміліонову православну масу. Організацію православної церкви в Польщі переведено на основі **руської національної єдности** і на основі єрархічного **абсолютизму** на зразок католицької церкви), що є запереченням принципу соборности тієї церкви. Тепер сильно почав розростатися національно-релігійний рух в православній церкві, який підтинає ті принціпи, що легли в основу організації тієї церкви. Розвиток національного руху на північно-західних українських землях спричинив пробудження національної свідомости серед православного духовенства. А що керманичі православної церкви заняли вороже становище у відношенні до того руху, то він постійно зростав, виливаючись у такі форми, які загрожують єдности церкви. Щож торкається національного руху в православній церкві на білоруській території, то тут невеличку ролю грає національна свідомість. За те більшу ролю грають політичні й утилітарні моменти. Руське або зрусифіковане духовенство лякається, що в один прекрасний день воно може найтися в ролі пастиря без стада. Лякаючись цеї небезпеки, те духовенство починає вдавати білорусів. Однак — на думку „Слов-а" — цій метаморфозі руського духовенства на Білорусі не треба надавати більшого значіння, бо напруження національного почування серед білоруських мас і навіть інтелігенції далеко не дорівнює напруженню національного почування серед українців.

З огляду на ті два фактори пробудженого українського і пробуджуючогося білоруського національно-релігійного руху державно-польські дічні — на думку „Слов-а" — повинні заняти до цього руху означену позицію. Перш усього годиться зупинитися на тому, що лежить в інтересах польської держави: чи одна православна церква, чи розділена на три національні: руську, українську і білоруську. Опісля годиться вияснити, котра з тих двох концепцій збереже „сильну і незалежну церкву в Польщі, бо не може бути двох думок, що сильна і незалежна церква є в інтересах держави". Розуміється, при вирішуванні цього питання треба брати на увагу й інтерес населення. Однак при неосторожному вирішенні питання легко створити штучний національний рух. Тоді головним чином руське духовенство поставиться в трагічне положення, бо воно буде примушене вибирати собі нову національність.

„В тому випадку православна церква в Польщі з обличчям руської національности, себ-то найльояльніша у відношенні до держави, втратить змисл свого іствування з огляду на недостачу парафіян руської національности".

Отже вирішення цього питання слід поставити в залежність від того, **в якій мірі льояльно до польської держави поставиться та чи інша національність.**

Складним питанням православної церкви займається і краківський „Час" і то у звязку з Українським Церковним Зіздом. З огляду на те, що акція в напрямі українізації православної церкви ведеться ніби то при допомозі політичної агітації, справа плутається, а часом доходить і до сутичок, як це нпр. сталося у Володимирському Соборі. Ясно, що боротьба буде вестися далі. Церковна єрархія, ніби то не виступаючи проти українського руху, бажає зберігти єдність православної церкви. Досі їй це вдавалося, та не знати, що буде в будучині. Є це справа поважного значіння, до якої не можна ставитися байдуже. З огляду на **характер** православної церкви великий голос в цій справі матиме уряд. В інтересах держави не є боротьба з українською мовою в церкві, однак не є в її інтересах й анархія у нутрі православної церкви. Польський уряд міг би відіграти тут рішаючу ролю, колиб він мав означену програму в цій справі.

Реферуючи голоси обох консервативних органів, варшавська „**За Свободу**" стверджує, що їх висновки сходяться в головній точці:

„Єдність православної церкви в Польщі повинна бути збережена за всяку ціну. То лежить в інтересах польської держави, говорять згадані газети. То лежить і в інтересах самої церкви, додамо ми. Внесення чисто політичної, вузько національної колотнечі в церковну ограду нам видається незвичайно небезпечним і шкідливим, а беручи на увагу нову тактику більшовиків, які сьогодні працюють на соціяльну революцію при допомозі всяких шовінізмів, **той національний шовінізм особливо небезпечний в Польщі** все одно по якій стороні він не процвітав би: по стороні пануючої національности, чи по стороні національних меншостей. Слушно замічає „**Кур'єр Поранни**", газета якраз найбільш прихильно (?!) настроєна до українців що шовинізм і більшовизм то два бурузи одного і того самого варварства сучасности".

Полемізуючи з польськими консервативними органами, російський орган зазначує, що тільки викривлена „синодально-конситорським" режімом православна церква готова сповняти всі прикази світського правління. Тому краще було би, щоби польське правління, зберігаючи автокефалію і єдність православної церкви, не вмішувалося до її внутрішнього життя.

Поки-що уряд повинен тільки піддержувати авторітет православної церкви, прихильно ставитися до її потреб і боронити її перед **войовничими настроями** „славянських народностей", що входять в її склад, а згодом все якось уложиться.

Православна церква в Польщі територіяльно і щодо числа визнавців та парафій є в 78% **церквою українською**. На 1.400 всіх парафій 1.100 находиться на українській національній території. Коли якась територія має 78% однородного населення, то, не зважаючи на рештуючі 22% іншонаціонального населення, вона без сумніву є **суцільною національною територією** (78-відсоткової) більшости. Так само повинно бути і з православною церквою в Польщі. Вона повинна бути українською церквою. Вона, маючи переважаючу більшість українських визнавців, повинна мати й українське духовенство, українську церковну єрархію, вона по духу і змісті повинна бути українською, розуміється, полишаючи означену автономію іншонаціональним визнавцям православя. Тимчасом вплив українців в православній церкві є мінімальний, або майже ніякий, а її зміст і дух є московсько-польський. По своїй організації і політичним тенденціям та церква є польською, щодо складу духовенства, церковної єрархії і національного характеру вона є російською. Отже рішаючий вплив у православній церкві належить чинникам, що або є природними її противниками або грають в ній тільки начальницько-сторожу ролю. Православна церква в Польщі є мачухою для переважаючої більшости її визнавців, мачухою для українського населення.

Рішаюча перевага польсько-російських впливів в православній церкві може бути підірвана українським національно-релігійним рухом. Тому й не диво, що оба консеруючі чинники стали такі відпорні з приводу наміченого Українського Церковного Зізду. Бажаючи зберігти свій „стан посідання", вони всякими засобами протиставляться українській акції. Не думаємо полемізувати з римськими органами, бо зовсім природно, що в інтересі воюючого латинізму лежить збереження теперішнього стану в православній церкві, бо її єрархія, нічим не звязана з народом, мусить бути орудям польської політики, а одночасно невдоволення населення із такого стану спричинить анархію в православній церкві, а тимсамим створить пригожий терен для латинізаційної акції. Тому то оба ультракатолицькі органи є *conditio sine qua non* ставлять збереження „єдности" православної церкви після осягнення „автокефалії".

Також російська сторона обороняє польське становище, виступаючи проти емансипаційних змагань українців у церковній ділянці, називаючи їх проявом українського шовінізму, передвістника більшовизму. Отже російський шовінізм, проводжений в православ. церкві на українській території є в інтересах польської держави і єдности церкви, але приноровлення тієї церкви до вимог і потреб переважаючої більшости населення є шовінізмом, що попереджує більшовизм.

Очевидно, не будемо полемізувати з варшавською експозитурою шовіністичної Росії, бож це на ніщо не придасться. Українсько національно-релігійний рух розвивається. Його вже ніщо не спинить. Православна церква мусить стати українською організаційною установою по духу і по змісті; інакше вона може втратити змисл свого істнування. **Н. Б.**

Памятаймо: Рідна Школа — це народня фортеця, це певний захист в добі лихоліття!

О. д-р ЙОСИФ СЛІПИЙ.

Самота.

II.

Та в чім саме лежить творча сила самоти? Світовий гамір, спільне пожиття виснажує ум, вичерпує духові сили. Радше бере, чим дає, бо нема часу на застанову, а навпаки є нагоди до поверховности, покус і промахів. Вже Сенека сказав: „Скільки разів пішов я межи люди, вертав все менше добрий". Богато похибок всотується мимовільно в душевний організм, зростається з ним і тяжко їх відтак виділити і позбутися. Серед безупинної зміни вражінь нема змоги утвердити свою ціль, критично приглянутися втертим поглядам і добути енергії на самостійність. Коли взяти до того під увагу перевагу технічної культури в нинішнім світі з її поспіхом і неспокоєм, де наче в калєйдоскопі одно вражіння затирає друге і не творить в умі людини твердої основи, то часове затише і призадума стають тим конечніші. Це наглядно відчуває кожний умово працюючий у великім місті — і старається в ряди годи вирватися на самоту, щоби успокоїти свої нерви.

Отже тому самота така потрібна і тому зробила собі рекляму найвищої школи. Там поволі можуть розвиватися і доспівати гадки, там небо стає ясніше і невидимий світ ясно осяює видиму дійсність. Там душа дістає належне покріплення і підноситься до високого лету. Гарно це висловив Вільгельм Вебер:

„Einsamkeit ist Seelennahrung;
In der Stille kommt dem Geiste
Rechte Geistesoffenbarung.
Geisterstimmen zu vernehmen
Musst du in der Stille lauschen;
Lauter reden sie im Säuseln,
Als in Sturm — und Wetterrauschen".

Ту силу самітности відчув і Іван Франко, коли представив душевний стан Мойсея:

„Обгорнула мене самота
Як те море безкрає
І мій дух мов вітрило її
Подих в себе вбирає".

Не лиш творчі теоретичні гадки ростуть на самоті, але і голос совісти стає сильніший і воля набирає твердости та рівноваги. На самоті людина мимохіть мусить призадуматися над своїми ділами і вчинками, провірити свої наміри і рішення, як виповнила заповіди Божі і людські, словом чи задоволений Бог і люди з нього і він сам зі себе:

„І ворушиться в серці грижа:
Може я тому винен
Може я заповіти Твої
Не справляв як повинен?"

„І ось сумнів у душу мені
Тисне жало студене
О Всесильний озвися, чи ти
Задоволений з мене?"

І пророк Осія (2, 14) коли думав над моральним упадком Ізраїля, не знайшов іншого виходу, як тільки: Поведу його на самоту говорити йому до серця.

Голос совісти стає могутніший, коли є не лише внутрішній, але і зовнішній спокій. Тоді будяться гуманні почування, ніжні зворушення серця, тоді чує людина і голос Божий у свому нутрі. Зразкова є подія з життя старозавітного пророка Ілії, що на горі Хорив не серед вихру і бурі, блискавок і грому, але в леготі вітру мав дослухуватися Господньої мови. Сю сцену переніс Франко на Мойсея і так її віддав:

„І з трівогою слухав Мойсей
Пітьми й блискавок мови, —
Ні, не чути ще серцю його
У них гласу Єгови.

І ревнув понад горами грім
З жаху їжиться волос,
Завмира серце в груди... та ні
Не Єгови се голос.

Поміж скелі завили вітри,
Їх сердитії нути
Кліщать душу, мов стогін, та в них
Ще Єгови не чути.

. . . .

Та ось стихло, лиш води дзюрчать
Мов хтось хлипає з жалю;
З теплим леготом запах потяг
З теребінт і мігдалю.

І в тім леготі теплім була
Таємничая мова
І відчув її серцем Мойсей,
Се говорить Єгова."

Галас то ворог застанови і глибшої думки. Досадно сказав це Ніцше: „*Der Lärm tötet den Gedanken*".

Несталий, плиткий і винуджений чоловік не буде мати нахилу до самоти і буде все дійімаючо відчувати її тягар. Такий характер буде почувати себе нещасливим, коли прийдеться йому призадуматися і вглубитися в себе. Як для великого духа, каже *Smiles*, самота є животним джерелом, так для малих є вона мукою.

Самота є подібна до вогню. Хто вміє з нею обходитися, той використає її для збереження і усовершення себе, хто ні, того вона зруйнує. Хтось влучно замітив, що самота може зробити з людини худобу. Вона є тільки середником до цілі, радше негативним чинником при праці і поправі. Вона сама не виховає і не піднесе людини, але в неї треба вдунути високий божеський зміст. І мізантроп є самітним і втікає від людей, бо думає, що кожний звязок з ними уподлить його і затемнить „праведнеє зеркало" духа. Безцільне відлюдне блукання витворює самолюбство і самовдоволення, розлінивлює духа, збиває терпеливість і почуття обовязку любови ближнього, розпалює гордість, а уява може погрязнути в найогиднійших образах і представити їх в чарівнім виді.

І як пустиня має з одної сторони свої принади, так з другої сторони не треба забувати на великі безводдя, нагальні зміни температури і піскові заметілі, страшні грози і розбишацькі ватаги, які можуть знищити людину. Подібно і самота має свої скелі і пропасти, над якими треба обережно і вміло пройти. Найстрашніше і найнебезпечніше на самоті це бути бездільним. Християнська віра крім праці вказує ще на молитву і всюдиприсутність Божу. Така самота видасть зі себе [illegible] литня духа. Вміти бути самітним це одна з головних наук. Передусім молода людина, якщо набуде те знання, знайде рівновагу духа [illegible] почується щасливою.

Правда, людина є суспільним єством і не повинна тікати перед товариством але з другої сторони вона має обовязок берегти і плекати свою індивідуальність. Тому обі сторони, уєдинення і співжиття мусять йти рівнобіжно в згоді і не перевражувати себе, щоби вона не стала або здичілою або [illegible] ховною. Лише так повита самота є дверми небес — [illegible] *coeli.*

Львів, 4. квітня 1927.

Новий уряд СХС.

Білгород, 18. квітня 1927.

Президент ради міністрів Узунович зложив на руки короля димісію цілого кабінету. Новий кабінет уконституувався в такім складі: президія, внутрішні справи й освіта Веля Вукічевич, закордонні справи Воя Маринкович.

Прімо де Рівера виїхав до Марока.

Льондон, 18. квітня 1927.

Ген. Прімо де Рівера відїхав 17. ц. м. до Марока. На залізн. двірці прощав його у заступстві короля ген. Беранжер. — З Марока повідомляють що неприятель у тяжких боях утратив 700 убитих і відступив значн території. Еспанські війська заняли сильні становища над горішньою частю ріки Уерґа.

Димісія японського уряду.

Льондон, 18. квітня 1927.

З Токіо повідомляють, що японський уряд подався до димісії.

Вбийники президента Лодзі арештовані.

Лодзь, 18. квітня 1927.

У неділю арештовано вбийників президента Лодзі Цинарського. Є то 27-літній Ад. Валящак і 23-літній Каз. Ридзевський, оба безробітні. Вбив през. Цинарського Валящак кухонним ножем, який спеціяльно для цього набув. Ридзевський підчас убивства придержував през. Цинарського за обі руки. Вбийники зізнали, що вбили президента тому, що не хотів їх приняти до міської роботи. Оба признаються до вбивства; вони ділали по пляну, уложеному згори. Розправа відбудеться перед наглим судом.

Орґанізаційний рух.

Віче і довірочна нарада УНДО в Козовій.

Дня 10. ц. м. відбулося в Козовій заходом Повітового Комітету УНДО велике народне віче, яке відкрив на судовому майдані д-р Микола Стадник. У ядерній промові вказав він на небезпеку, що загрожує українському народові від реакційної Польщі і від неменше небезпечного інтернаціонального табору та завізвав громадян, щоби, ставши на національній платформі Обєднання, твердо берегли інтереси цілого українства.

По тій промові приступлено до вибору президії, до якої одноголосно вибрано: на голову відомого народнього діяча Бережанщини д-ра Володимира Бемка, на заступників д-ра М. Стадника і Павла Лисевича, міщанина з Козової, на секретарів пп. М. Штабалюка і С. Баса.

Серед напруженої уваги предсідник уділив голосу делегатові Центрального Комітету Обєднання п. З. Диденкові, який у річевій промові зясував положення українського народу під чотирма займанщинами. Коли референт, представляючи становище УНДО до польської влади, гостро її осуджував та намічував шлях дальшої боротьби, боївка, зложена з мазурських зайд, підпоєна місцевою польською кольонією, намагалася продертись до трибуни, щоби „покарати" промовця. Виступ її був скоро злідвідований самими вічевиками. Представник влади, комісар К. Адам, спокійно приглядався вибрикам мазурської боївки. Натомісць дуже скоро найшов поле до попису, коли на трибуні станув д-р Вол. Бемко, який реферував справу проєкту закону про громадське самоврядування. Річ ясна, що погляди українського патріота мусіли піти в розріз з думкою, яку репрезентував представник влади, отже, щоб заховати „повагу" влади, комісар розвязав віче, підчеркуючи в той спосіб становище уряду до українських національних змагань і до УНДО зокрема.

Одначе ані д-р Бемко, ані д-р Стадник не дались стероризувати комісареві і з місця скликали довірочну нараду в місцевій читальні. В дальшому ході нарад обговорено до кінця справу громадського самоврядування, шкільні та організаційні справи, а вкінці під невмовкаючі оплески принято низку резолюцій, в яких 1) зібрані висказали повне довіря проводові Обєднання та його парляментарній репрезентації; 2) заложили рішучий протест проти кольонізації і нищення українського шкільництва; 3) ухвалили відповідні резолюції в справі громадської самоуправи і в справі вшехпольських проєктів про зміну виборчої ординації; 4) осудили діяльність інтернаціональних партій та роботу „Ради".

Віче відбулося спокійно і в поважному, скупченому настрою. Громадянство здає собі вповні справу із корисної народньої праці, яку виконує Обєднання і тому гідна відправа стрінула двох опозиціоністів і демагогів, а саме: д-ра М. Західного та Осипа Замощака, які своїми демагогічними, плиткими промовами хотіли внести розладдя в річеву дискусію. Оклики „Ганьба кирилникам, геть з демагогами" приневолили тих панів до погамування і порядку. Цілість своєї шкіри заховали ці люди лише завдяки тактові д-ра Стадника і проводу зборів.

Жалюгідне осамітнення д-ра Західного, що зібрав за своїм внеском „аж" 3 голоси і то у своїм ріднім повіті, виказало якнайкраще, що нова кирилля не має і не може найти прихильників серед широких мас селянства й міщанства. Селянські маси не підуть під диктат Москви і тому п. Західний, розваровуючи „Раду", розтрачує лише непотрібно фонди. Безвиглядною є також його агітація проти УНДО, про що свідчить промовисто віче в Козовій. Не зважаючи на відповідну підготовну „працю", на розїзди по сумежних селах, віча не вдалось йому розбити, як приподно це заповідав, а навпаки — громадянство одноздно ствердило, що лінія, яку заступає Обєднання, є найбільше правильна й одиноко доцільна.

Зі спорту.

Україна Богун 6:2 (5:1).

Змагання між цими двома дружинами, що започаткували гру українських дружин за мистецтво Зах. України в цьому сезоні були доволі цікаві і мали немало інтересних моментів. Якнебудь перевага України була в обох половинах гри значна і перемога цієї дружини не викликала сумнівів, то левандівська українська одинацятка боронилася завзято і до кінця перед неминучою поразкою. При пильній праці зможе і ця дружина бути небезпечним суперником для наших найкращих дружин у краю. Суддював справедливо п. В. Стоцький. Видців понад 100.

НОВИНКИ.

— **Конфіската.** У вчорашньому числі „Діла" сконфісковано перших кілька речень зі статті „Консолідація території". Це 34-а чергова конфіската нашого органу в цьому році.

— **Нова філія „Народньої Торговлі".** Після численних заходів рішилася дирекція „Народньої Торговлі" відкрити з днем 10. ц. м. свою філію в Турці н. Стр. Нема сумніву, що громадянство цілого турчанського повіту, який має 88 прц. українського населення, горячо підтримає відому зі солідности українську кооперативу і цим робом причиниться до того, щоби міліони грошей, які потопали в жидівських кишенях, діставалися відтепер українській установі. Щасть, Боже! — *Кооператор.*

— **З музичних кругів** довідуємося, що відомий нам челіст Богдан Бережницький, про участь якого в офіціяльнім Бетовенівськім святі у Відні читали ми у віденських часописах, приїде до Львова на один виступ у перших днях травня. Вістка ця викличе правдиве вдоволення у наших любителів музики, тимбільше, що від останнього виступу нашого челіста у Львові минуло вже два роки. Речинець і програму концерту п. Б. Бережницького подасться в найближчих днях.

— **Кровава неділя.** Два дні латинських свят записались у Львові кроваво. При вул Панєнській ч. 9 муляр Иосиф Бакай і Людвик Фльоріян убили ножами 23-літнього ножівника Кутного, а Кароля Ружицького ранили. Крім того було ще богато тяжше і лекше ранених. І так жовніри 40 пп. тяжко ранили муляря Бурого. Бурого, тяжко раненого в голову, відвезено до шпиталю. При вул. Пелтевній якийсь Едвард Панейко побив торговельного аґента Джумика і його маму, а Джумикову наречену Пурську ножем зранив тяжко у лице. Пурську перевезено до шпиталю. Крім тих зголосилося ще на ратунковій стації кільканацять лекше ранених. Були теж ранені наслідком святочної стрілянини.

— **Літний час** заведено від 9. ц. м. у Франції, Англії, Бельгії та Голяндії. Тимчасом не видко ще не тільки літа, але й весни. Якось не дуже до нас спішиться.

— **Уроджений педаґоґ.** В одній ґімназії біля Мекленбургу був деякий час директором якийсь Райхель, зразковий педаґоґ і громадянин, який нежданно щез. Його звільнили тихцем із служби. Виявилося, що це був „Хлестаков" з фальшованими університетськими свідоцтвами і докторатом. Він був 4 роки директором і в інших ґімназіях, скрізь люблений і поважаний. Найцікавіше ось-що: шкільна кураторія жалує, що такий добрий і симпатичний педаґоґ не має кваліфікацій... на папері. Бо зрештою він виконував усі свої обовязки зразково. Влада має клопіт: чи судити його за ошуканство, чи признати йому степень учителя.

— **Всевладне кіно.** Відома фільма „Бен Гур" мала такий вплив на глядачів, що завдяки їй від часу її вистави продали 100.000 примірників самого твору. У самім Льондоні розійшлись три нові видання цієї книжки. Головний актор з цієї фільми Роман Новарро дістав у Голівуд за свою гру у фільмі „Морський офіцер" степень „почесного хорунжого" від маринарської академії в Аннаполіс. — В Японії приготовлено за 1925 р. (за останній нема ще даних) 6,500.000 м. фільмової стяжки. — На підставі останньої статистики всеукраїнського фільмового промислу є тепер на Радянській Україні 1185 кін. Є це в порівнанні з іншими державами ще мінімальна сума на таку територію.

— **Поступова Хорватія.** Загребська повітова управа приняла дві далекосяжні постанови: кожний мужчина перед шлюбом мусить піддатися оглядинам перед урядовим лікарем, чи не має недуги шкідливої для жінки та майбутніх дітей; вагітні жінки, яким родино загрожує життю наслідком слабого їх здоровля, можуть звертатися до влади за дозволом ужити відповідних заходів, щоб не стати матірю.

— **Податкоманія.** В англійськім парляменті поставив один консервативний посол дуже „ліберальний" внесок: оподаткувати жіночі капелюхи 10 процентами їхньої ціни; жіночих капелюхів продають річно в Англії 50 міліонів: дохід для скарбу готовий. Але міністр скарбу Черчіль, який знає мабуть краще, що таке англійські р...місники — відкинув цю ідею.

— **Щастя має свої тіни.** Нюйорський купець Фридрих Коппер дістав у спадщині півтора міліона дол. Його авто найшли цими днями при водопадах Мейріленд, а з нього нема сліду. Є здогади, що його вбили з заміром скористати із спадщини.

— **Любімся як брати, а рахуймося...** Професори університету в Колюмбії звернулись до французької духової еліти з маніфестом, пропонуючи, щоби справу воєнних довгів Франції супроти Америки вони спільно взяли в свої руки. У відповіді на це 101 франц. письменників, артистів, учених і діячів, дякуючи американцям за їх голос в обороні справедливого розрахунку, заявляють себе некомпетентними рішати чисто фінансову справу. Вони висловлюють побажання, щоби полагода довгів не вражала тільки почування справедливости обох народів.

— **Спортові фантазії.** Двох молодих італійців вибралось з Ріо де Жанейро до Ню Иорку верхом; щоби переїхати цей простір через Бразилію, Болівію, Перу, Еквадор, Колюмбію, Венезуелю, Панаму, Сан-Сальвадор, Коста-Ріку, Ґватемалю, Гондурас, Мексик і Злучені Держави, треба буде півтора року. Довго, але безпечно. Зате два американські летуни приготовляються до перелету (без відпочинку) Атлянтійського Океану. Один з них — це відомий „командант" Бирд, який недавно їздив до північного бігуна, другий туз американського летунства—Ноель Дейвіс. Вони є суперниками побиваючись за встановлено давно за цей перелет нагороду в сумі 25.000 дол. Ще більший рекорд має вже за собою англійський автомобіліст Сеґрейв, який хотів перевищити рекорд убитого недавно в такій спробі льондонського автомобіліста Томаса. Він поїхав до Дейтон в Америці, рік ждав на спеціяльне авто, яке коштувало його 1400 ф. шт., мало 500 ГП і було чудом техніки. На ньому він зробив 200 миль на годину себто 325 км. Попередній рекорд був 174·2 миль. Це є така скорість, що авто з людиною переміняється в одну хмару піску!

— **Чудеса техніки.** Німецький інжинір Шавман із Штеґліґ винайшов тонкий панцир, не грубший, як зимове пальто, якого не в силі пробити куля з 9-мілім. „мавзера" на три кроки. Панцир зроблений із матеріялу відомого лише винахідчикові, який наслідував кору якогось дерева, від якого відскакують кулі. Шавман упевняє, що панцир буде уліпшений і видержить теж гарматні кулі. — Швайцарський механік Кінцер винайшов ще один „летоспад" (хто знає добрий термін на це?), який має зменшити дотеперішню небезпеку при спаді з великої висоти. За останні два роки 30 летунів в Англії робило спроби з ріжними „летоспадами"; остання спроба закінчилася трагічною смертю одного з найвизначніших летунів: Депо.

— **Бібліотеки в Англії та в Америці.** В Англії прилюдні, безплатні бібліотеки є такими необхідними інституціями, як церкви або музеї. В Льондоні напр. у кожній дільниці є окрема великанська бібліотека, яка крім читальні із щоденними часописами (пів години після їх появи) має позичальні безплатні для кожного громадянина. А проте англійці саме тепер ще нарікають, що Америка їх випередила. В Америці є аж 14 шкіл для бібліотекознавства, а в Англії лише одна. Американські бібліотеки модерніші, більше гигієнічніші, більші, практичніші. Зате в Америці культурні огнища не так зосереджені. Англія вказує ще з гордістю на свій Британський Музей, з якого бібліотекою та читальнею-робітнею справді не може рівнятися нійка інша.

— **Світова всячина.** В Ужгороді буде влаштований летунський майдан для їзди через Кошиці, Братиславу, Брно і Прагу. — Між Мюнхеном і Міланом установлено постійні переїзди літаками; перелет триває 3 години. Літак увесь час получений із стацією радіо в Цюриху і повідомляє про їзду. — При ленінградській Академії Наук буде оснований цього року перший інститут „туркольоґії" в Европі; в інституті працюватимуть теж і турки, які вернуться згодом між земляків із спеціяльними науковими та практичними завданнями. — Від 28-го до 31-го травня ліцитуватимуть у Льондоні пребогату збірку маркграфа Паллявічіні із Стирії (Австрія), в якій є численні образи Рафаеля, Кореджія, Ван Дайка, Тієпола і цінна порцеляна. — В Льондоні помер улюблений тенор королівського двору Едвард Льойд, який 20 літ був солістом у корол. каплиці. — Підчас гиндустанського свята купелі в Гардвар (півн. зах. Індія) така юрба перла до святої води Ґанґу, що в натовпі згинуло 15 мущин і 21 жінок.

— **Помер** у Варшаві відомий польський соціялістичний діяч, посол Фелікс Перль, довголітній редактор „Роботніка" й автор кількох соціялістичних публікацій.

— **Промоція.** Дня 2. ц. м. промувався в грацькому університеті на д-ра медицини п. Олександер Білинський.

— **Михайло Голинський** співає в середу, 20. квітня ц. р. партію Дон Хозе в опері „Кармен" на сцені львівського міського театру.

— **Справлення помилки.** У 85. числі „Діла" з 17. квітня ц. р. зайшла в статті „Власними силами" (передостанній рядок 1-ої шпальти) друкарська помилка. А саме подано там, що на 3.870 громад української території поспішило з підмогою „Рідній Школі" 1.295 громад, тоді, коли таких громад було **1996**, що отсим прохаємо справити.

З театру.

Український Театр Й. Стадника: „Орлов".

Маю враження, що режісерське й адміністраційне розладдя в нашому театральному житті в останніх часах ліквідується. Зовсім удачні вистави Союзу українських артистів, що грають у Львові під адміністрацією Ничая, щирі голоси признання для постановок Нового Українського Театру з Яворова, Немирова та з Волині відтак учорашній виступ Українського Театру Иосифа Стадника у Львові оправдують мабуть моє враження в цілій повноті.

По довшій відсутности у Львові запрезентувалася львівській театральній публиці ново зорганізована театральна трупа з директором і режісером И. Стадником. Ішла оперета „Орлов" Марішки в перекладі И. Стадника. Це свого роду новість, грана доволі часто в останніх часах усюди, також у львівському міському театрі. Сюжет взятий в життя російської еміґрації і то з найвищих сфер царсельської аристократії, яка по знаціоналізуванні большевиками її приватних маєтків приневолена на еміґрації заробляти сяк-так на прожиток. Музика до цеї оперети Ґрюнхштедтена насичена, правда, перчними джез-бендними вкладками, але має місцями доволі інтересні моменти, які могли би при повному, облігатному складі орхестри зробити миле враження.

Капельник п. Барнич виступив у цій оперетці з орхестрою в доволі скромному чисельному складі, але зате з добрими репрезентантами поодиноких інструментів (Букшований — контрабас, Вірстюк — скрипка і ін.). Малий цей ансамбль виявляв у міру поступу акції щораз то краще зіграння.

Щож до постановки оперети, то вона вийшла взагалі понад усякі сподівання і мала небувалий успіх. Десь зникли нараз усі ті колишні хиби, часто-густо просто каригідні, на які не без рації так нарікалось у пресі. Початок точнісінько в заповідженій годині, декорації дуже приличні, сцена — не сцена, а сценічна кліточка нашої одинокої театральної салі — перетворена наче чародійною паличкою в гарний ситуаційний, ілюзійний простір, антракти не дивлячись на часті зміни декорацій, коротенькі, ні сліду колишнього стукання чи гримання при змінах, строї-костюми артисток та артистів дуже старанні, майже виставні, ролі вивчені суфлєра якби не було світляні ефекти (з рефлектором) без закиду, словом — усе те з найменшими подробицями склалось на прегарну, як на наші важкі відносини, цілість. Це новий наглядний доказ, що серед нашої громади артистів театрального мистецтва маємо прегарні таланти, які виявляють поважні мистецькі, режісерські та адміністраційні вальори.

Обсаду поодиноких партій слід назвати добірною. Головні ролі, тобто Наді Надяківської і Дорожинського, механіка, найшлись у дуже відповідальних руках. С. Орлян, яка в останніх часах значно розвинула свій сценічний хист, при своїй милій апаринції була як голосово, так і сценічно дуже добра. Р. Залуцький був все добрим і богатим в інвенцію актором. Останньо зискав і фізично і голосово. Голос його не є головним атутом у його сценічних успіхах. Одначе й це є правдою, що він ніколи так добре не співав у Львові, як саме вчора. Його поява, гарний костюм черкеського офіцера та його влучно передумана гра в кожній ситуації зложились на повний, заслужений сукцес.

И. Стадник і Рубчак — перший як Джон Уелч, другий у подвійній ролі Гунтера і білєтера — всім нам добре знані, як визначні артистичні сили, що до кожної ролі вносять щось індивідуальне. Оба вони мали вчора у своїх креаціях деякі дійсно знамениті моменти. В ролі другого спільника фабрики самоходів Джона Джеферсона виступив Я. Ярема — молодий, рухливий, помисловий і спосібний актор. Замітне було незначне перескравлення його креації, чого можна легко уникнути модеруючи дещо темпо рухів у часі діяльогів. Затеж у танечних дуетах зі своєю партнеркою був незрівнаний. А ця партнерка?

Дир. Стадник має щастя. В погоні за яким-таким поводженням і вдоволенням у театральному житті він найшов талісман, який запевнить йому і його трупі на довгий час поводження і заінтересування серед театральної публики. Цим талісманом є й буде його власна донечка С. Стадник, що виступила вчора в ролі Долі. Тож не Кажуть, що родом кури чубаті. Ледви 16-літня Стадник, що молоденька, свобідно, дивно, фа грає на сцені як в житті, Иосифа певно і з вервою — цеж доня Стадника і знаменитої артистки Стадникової. Надто слід підкреслити, що ця природою так гарно вивінувана, дюба поява з її сонішним усміхом, з безпосередньою, щирою, її питомою радістю життя — за кождою своєю появою на сцені розсівала обильно справжній чар природної, дійсної, а не прибільшуваної штучно краси. Премилий, щебетливий голосок та

„OLKA“ Спеціяльний маґазин панчохових виробів, набувши корисно велику партію ПАНЧІХ, рукавичок і скарпиток, продає їх по небувало низьких цінах. 1836 9-15 РИНОК 35 біля Нар. Торговлі.

ЧЕКОЛЯДА „ОПТІМА“! 1678 найліпша 17–?

ебудені танечні здібности ворожать для цеї молоденької адептки театрального мистецтва дійсно як найкращі надії. Як її дальше повести — це хіба найкраще знає її батько дир. Стадник, якому й добре відомі небезпеки серед кінкетів.

Усі інші представники менших роль (замітний імпресаріо — Неделко) достроїлися складно до цілости, так, що гучні оплески дуже численно зібраної публики були вискавом повного вдоволення і сердечного признания для гри цього артистичного гуртка.

Дальші вистави мають відбуватись в салі „Багателі“. Тепер черга на постійність і витревалість у так гарно почтатій праці, а успіх буде певний!

Д-р М. Волошин.

З концертової салі.

Шевченківське свято дівочих шкіл УПТ.

Молодь приватних дівочих середніх шкіл УПТ. ім. Т. Шевченка святкувала у великій салі „Народнього Дому“ в понеділок 11. квітня цього року память 66-их роковин смерти Тараса Шевченка концертом, про який можна сміло сказати, що перейшов міру звичайних шкільних шевченківських свят. Не маємо на думці писати критики чи навіть рецензії про кожну з 11-тьох точок програми, але підкреслити треба, що дуже численно зібрана, добірна публика винесла з цього концерту якнайкращі враження. Усе, з чим доводилось нам стрінутись у той симпатичний вечір — стояло під знаком культури. І гарно прибрана саля та естрада з бюстом Тараса, і мила уважливість комітетових до входячих запрошених гостей, і той справжній не поведений, а щирий пієтизм і совісна дбайливість серед загалу концертуючих дівчаток — усе те склалось на безпретенсіональну, але тим кращу, справді гармонійну цілість.

У сольових продукціях запрезентували свої прегарні голосові матеріяли сопраністка Б. Миланич і альтистка Е. Зарицька. Природне вирівнання у всіх реєстрах, легкість емісії і металічний звук голосів обох молоденьких співачок просто предестинують їх до дальшого систематичного вишколення. При фортепіяні звертали на себе увагу своєю музикальністю і ніжністю О. Пясецька й Оксана Федак, як у сольовій грі, так і в акомпаніяментах до сольоспівів, скрипкового соля та хорів — а їхню працю ділили удачно І. Старосольська і Я. Герасимович. Скрипкове сольо С. Хиляк потвердило що надії, покладані на дю молоду скрипачку, можуть справдитись. І не диво, бож усі згадані адептки — це діти музикальних, інтелігентних батьків, а надто учениці Вищого Музичного Інституту — де йде поважна і совісна праця над музичним підготуванням елевок.

Крім декляматорок з маркантною індивідуальністю (В. Ревенко і С. Орищин), також і маленьке дівчатко зі школи вправ, що з трудом видрапалось на високий ступінь естради — в зворушливий спосіб віршиком віддало честь нашому Геніеві. Хори підготовили і гарно вивели професори пп. В. Козак і І. Гриневецький. Слідна була їхня солідна, дбайлива і фахова праця, як при вишколенні, так і в інтерпретації поодиноких творів („За Дорошенка нашого пана“).

Свято закінчилося відспіванням гимну „Ще не вмерла Україна“ до якого прилучилася з одушевленням ціла приявна публика.

Концерт почався точно в заповідженій годині. Точки слідували по собі складно, без зайвих павз. Хори доволі чисельні, виходили й уставлялись на естраді скоро і справно. Поведення учениць було під кожним оглядом взірцеве. І якщо в цих школах у всьому панує такий лад і така культурна дисципліна, то УПТ. сповнює під ту пору чи не найкращу місію і чи не найважнішу працю для нашого народу.

Д-р В. М.

✝ Посмертні згадки.

Анна 1. ст. Мельник, 2. ст. Грабар господиня в Бутинах, померла 22. марта в 70. році життя. Покійна належала до свідомих кругів нашого селянства і власною тяжкою працею дала своїм дітям д-рові Мих. Мельникові і д-рові Стеф. Грабареві університетське образування. Хай земля буде її пером! 1959

Марцель Лаврівський емеритований польовий маршалок-четар (*Feldmarschalleutnant*) бувшої австрійської армії, помер в 70. році життя у Відні. Покійний походив зі священичої родини, був братанком пок. Юліяна Лаврівського. Служив в українських полках, переважно в Перемишлі і в Ярославі. Відзначався тактом, чесним характером і великою любовю до свого рідного українського жовніра. Похорони відбудуться в четвер дня 21. квітня у Відні. Вічна Йому память!

ОПОВІСТКИ.

Товариші перемиської української ґімназії з 1907 р.! 20-літний зматуральний з'їзд відбудеться в Перемишлі 7. червня 1927. Зголошуйтеся до тов. Антона Прокопа, канд. адв. Перемишль, канцелярія адв. д-ра Черлюнчакевича. — *С. Капляк, А. Прокіп.* 1674 2–7

Безплатний підготовляючий курс до вступного іспиту до І. кл. української гімназії уладжує від половини мая до кінця червня філія Учительської Громади в Станиславові. Устні і письменні зголошення приймає до кінця квітня проф. д-р Сава Никифоряк, вул. Липова 44. 2–3

Замість вінця на домовину бл. п. **Теодора Стрільбицького** зложив дир. Саєвич на Рідну Школу 10 зол.

Викав жертв на будову дому „Українського Актора“ у Львові. Збірки підчас учительської конференції в Радехові 40 зол., збірка в кооперативі в Радехові 6 зол., п. Бучало — Красне 6·50, пушка театру Союза Артистів 91·52, дохід з вечерниць в Лавочнім 3·95, Тиждень Актора; збірки під церквами у Львові 450 зол. 43 сот., збірки підчас вистави Есп. муха: у Львові 40·23, в Клепарові 7·50, в Тернополі 52, в Золочеві 46, в Рогатині 28, в Коломиї 33·13, в Коломиї під церквою 72, в Городенці 26, в Снятині 26, збірки на вулицях Станиславова 81·26, лісти: Тернопіль 53, Борщів 42·50, Любачів (д-р Станько) 14, Сокаль (п. Л. Горбачевський) 21·50, Мости великі (п. І. Вертипорох) 23·50, Грималів (д-р Олійник) 2, Ходорів (д-р Стронціцький) 10, Калуш (п. Чорпітова) 88·16, Рава руська (п. Мосора) 21·30, Галич (д-р Лепкалюк) 52·50, Делятин (п. Бехматюк 13, Богородчани (д-р Когут 7, Незалежний Театр дохід з „Маланки“ 12·80, п. Олексин 6, Народня Гостинниця 50, Кооператива Український Театр у Львові 100, разом **1527·78 зол.** Гроші в сумі 162·57 амер. долярів зложені на вкл. книжечку Дністра ч. 13768. Всім Вп. жертводавцям сердечну подяку складає Союз Діячів Українського Театр. Мистецтва у Львові: *Шеремета* голова, *Красномера* секретар. 1988

Тов. „Львівський Боян“ відспіває в велику пятницю дня 22. квітня ц. р. о год. 4·30 пополудни в церкві св. Юра Страсні псальми: 1) Бортнянського „Благообразний Иосиф, 2) Живий в помощи Вишнаго“, 3) „Гласом моїм“, 4) Азієва: „Вечери Твоея тайния“, 5) Бортнянського: „Скажи ми Господи кончину“. Добровільні датки на допомогу політ. вязням. 1977

Порядок Богослужень в семинарській церкві у Львові в страсний тиждень. Понеділок, второк, середа — Літургія Прежлеосвящених Дарів, четвер рано Богослуження в архикатедр. храмі, в попол. 5·30 „Страсти Господні“, пятниця год. 9. перед пол. Великі Часи, год. 11. Вечірня, год. 6·15 Надгробна Утреня. 1986

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ.

ІДЕАЛЬНА ПАСТА до зубів **КРЕМ ПЕРЛОВИЙ** Ігнатович Львів. 956116-?

2 ЗОЛ. коштує срібний ланцушок на шию у Мандля, Коперника 14. 1773д 2-?

ЛЬОКОМОБІЛІ парові, трансмісії, млинські і камінні машини, машини до оброблювання дерева і металів, доставляє: І. Шуман, Львів, Городецька 2 Б. (біля малого театру) телефон 41—47. 1884 -410

БІЖУТЕРІЮ, ЗОЛОТІ І СРІБНІ ВИРОБИ продає за готівку і на рати від десятків літ в цілім краю звісна фірма **Іван Сельтенрайх** Львів, Марійська пл. 5. 18735 4–10

БЕЗ ЗИСКУ продає на свята фірма „Мая“ Панська 27, жіночі панчохи, мужеські, дітячі, реформи, рукавички. 1982 2–3

МАШИНИ до писання першорядних систем, нові і ужинані з письмом українським і польським, оказійно продає Ю. Ломага, Сенкевича 9, тел. 28—70. 1883 6-10

ПРЕМІЮ святочну 2 м. кухонних ручників або 2-метрову фіранку одержить кождий при закупні від 20 зол. з великого транспорту безплатних матеріялів весняних і літніх „Галицький маґазин новостай“. Львів вул. Галицька 15. 1985 1–3

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

Спеціяліст недуг легінів, серця і жолудка
Д-р Фелікс Ган
Львів, Городецька 46.
1878 Пересвітлення Рентгеном. 12-25
Телефон 834.

Наймодніші матеріяли мужеські і жіночі у великім виборі на весняний і літний сезон поручає від 90 літ істнуючий склад сукна **Іван Валлях і Син** Львів, Ринок 33. Ціни низькі! 1897 3-6 Ціни низькі!

Впр. **Отців Парохів** що уладжують місії, просить двох інвалідів УГА., які займаються продажю девоціоналів, ласкаво повідомити їх, бодай два тижні наперід про речинець місії на адресу: П. Яків у Запитові п. Підліски малі, та в цей спосіб помогти своїм людям в чесний спосіб заробити собі на прожиток. 1-1

Звідомлення
Львівський склад Патефонів
також
ґрамофонових плит і складових частей
1978 перенесено 2—2
до фірми **ҐУРСКІ і ВІТЕК**
склад галянтерійних товарів
площа Марійська ч. 5.

ЦУКОРНЯ
„ПЧІЛКА“
ЛЬВІВ, РИНОК 27.
поручає на свята свої цукорняні вироби. 1973 3—4
Замовлення виконує солідно і дешево.

Пописуйте передплату!

ЗАМОВЛЯЙТЕ ЗАМОВЛЯЙТЕ
заміти: **НОВОСТИ української літератури**, що появились в останніх днях.
Білецький Л.: Основи літературно-наукової критики . . . . зол. 17–
Еверс: Біснуваті . . . . 2·50
Гребінка: Чайковський, повість з малюнками Холодного . . 3–
Левицький-Нечуй: Микола Джеря повість із вступом і поясненнями А. Крушельницького . 3–
Архипенко: Поступове Пасічництво 244 ст. друку, 174 ілюстр. . 7–
Халіда Едіб: В огні, повість . 4·50
Чайковський: Панич, повість . . 3–
На бажання висилаємо катальоґ літературних новин з Вел. України.
Книгарня Наук. Т-ва ім. Т. Шевченка у Львові, Ринок ч. 10. 1983 2-4

Весняні Плащі, костюми, вовняні і шовкові сукні поручає у великім виборі **ЦЕЦИЛІЯ ГАН**, Львів, площа Смольки ч. 1 а, против кіна Марусенька. Полекші в сплатах. Приймає також замовлення з власних принесених матеріялів. 1729 10–18

ІНСТИТУТ DE BEAUTE перший фризієрсько-перукарський сальон для Пань. Чесання, ондульовання і водна ондуляція, масажі електричні лиця, стриження волосся *a la garcon*, ґенновання волосся у всіх кольорах. Випоз. перук на маскаради. **Львів, Личаківська 19.** Позір на фірму! 1990 3-?

Любимцям доброго пива
поручається
ЛЬВІВСЬКЕ ПИВО
Львівське Товариство
Акційних Броварів
1987 1–1

За редакцію відповідає Василь Мудрий. Видає Видавнича Спілка „Діло“. З друкарні Видавничої Спілки „Діло“, Львів, Ринок ч. 10.